

Življenjski prostor repaljščice na Notranjskem

Mentor: Eva Vukelič

Člani skupine: Omar Alhady, Nina Ribarič, Valentina Sergaš, Anže Škoberne

UVOD

Repaljščica je drobna ptica pevka, ki prebiva na pozno košenih vlažnih travnikih. Gnezdo skriva na tleh v travi. Značilno zanjo je, da rada poseda po izpostavljenih steblikah, od koder preži na svoj plen – žuželke.

Na Notranjskem prebiva na Cerkniškem jezeru, pojavlja se tudi na Blokah, na vlažnih travnikih ob Cerkniščici pa niso bile najdene. Našo skupino je zanimalo, zakaj jih ob Cerkniščici ni, čeprav so tam na prvi pogled zanjo primerni travniki.

METODE DELA

V času od 1. do 7. julija 2007 smo obiskali travnike na Cerkniškem jezeru, ob Cerkniščici in na Blokah. Na vsakem travniku smo ugotavljali prisotnost repaljščic, nato pa opazovali in ocenili dejavnike, ki bi lahko vplivali na to vrsto: velikost travnika, kateri življenjski prostori ga obdajajo, vlažnost tal, gostota in višina trave, pogostost in tip prež, količino žuželk, ali so travniki pokošeni, druge človekove dejavnosti in prisotnost plenilcev.

Tabela 1: Kraji, kjer smo iskali repaljščice in opazovali značilnosti vlažnih travnikov.

Območje	Kraj
Cerkniško jezero	Dolenjska blata
	Lipsenj
	Rešeto
Cerkniščica	Med Begunjami in Brezjami
	Mala Cerknjščica pri Topolu
	Cerkniščica pri Topolu
	Cerkniščica pri cesti k Otonici
	Cerkniščica pri izlivu Mahneščice
Bloke	Blatnik

REZULTATI

Repaljščice smo našli na Dolenjskih blatih in ob Lipsenjščici na Cerkniškem jezeru, na drugih krajih pa ne. Med seboj smo primerjali značilnosti travnikov z in brez repaljščic. Razlikovali so se po naslednjih značilnostih: Travniki z repaljščicami so bili obsežnejši, bolj odprti, obdajali so jih drugi travniki in odprta pokrajina, medtem ko so bili travniki brez repaljščic manjši, obdani z gozdom in mejicami. Trava na teh travnikih je bila nizka, merila je okrog 20 cm. Višje (do 50 cm) so segale samo posamezne redke bilke. Tam, kjer smo našli repaljščice, je bila trava gosta in visoka do 100 cm. Vmes so bile številne nizke preže, kot so kobulnice, oslad, trst, majhna drevesa in v tla zataknjene veje. Na travnikih brez repaljščic je bilo malo prež ali pa so bile le-te visoke, na primer žice električne napeljave ali višja drevesa in mejice.

Pri vlažnosti, količini žuželk, pokošenosti, drugih človekovih dejavnostih in plenilcih pa nismo opazili razlik.

Tabela 2: Značilnosti, po katerih so se razlikovali travniki z in brez repaljščic.

Dejavnik	Ali se razlikuje med travniki z in brez repaljščic?
Velikost travnika	da
Kaj ga obdaja	da
Gostota in višina trave	da
Pogostost in tip prež	da
Vlažnost tal	ne
Pogostost žuželk	ne
Košnja	ne
Druge človekove dejavnosti	ne
Prisotnost plenilcev	ne

ZAKLJUČEK

Z opazovanjem smo poskušali ugotoviti, zakaj ob Cerknjščici ni repaljščic, čeprav so tam na prvi pogled primerni travniki. Ugotovili smo, da se repaljščice zadržujejo na obsežnih, odprtih travnikih z gosto visoko travo in veliko nizkimi prežami. Domnevamo, da jim travniki ob Cerknjščici in na Blokah ne ustrezajo zaradi prenizke in preredke trave, pomanjkanja nizkih prež in zaradi majhnih površin travnikov, obdanih z gozdom. Na Blokah repaljščice nismo našli, čeprav je bila tam v preteklosti že opažena. Mogoče je, da smo jo tu zaradi redkosti spregledali, saj nismo uspeli pregledati celotnega območja.

Slika 1: Samec repaljščice. Foto: Dietmar Nill